

MAASEUTUVIRASTON TOIMINTAKERTOMUS 2008

Sisällysluettelo

1. Johdon katsaus	1
2. Vaikuttavuus	3
3. Toiminnallinen tehokkuus	5
4. Tuotokset ja laadunhallinta	6
4.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	6
4.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	13
5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	14
6. Tilinpäätösanalyysi (talousarvion toteutuminen)	16
7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	21
8. Väärinkäytökset	22
Liite 1. Mavin tulossopimus 2008 - tavoitteiden toteutuminen	26

1. Johdon katsaus

Maaseutuviraston ensimmäistä täyttä toimintavuotta varjosti nopeasti muuttunut talouden tilanne, mutta tämä ei suoraan heijastunut viraston toimintaan. Markkinahintojen vaihtelut, epävarmuus maatalouspoliittisista ratkaisuista sekä raskaaksi koettu tukibyrokraatia kuormittivat viljelijöitä. Odotukset viljelijätukien hallinnon aiheuttaman työn vähentämiseksi lisääntyivät ja tukien maksatuksiin ennalta ilmoitetussa aikataulussa kohdistui yhä enemmän odotuksia.

Virasto osallistui tiiviisti tärkeimpien yhteistyötahojen meneillään oleviin uudistushankkeisiin kuten TE-keskus uudistuksen, aluehallintouudistuksen sekä kuntien viljelijätukihallinnon kehittämisvaihtoehtoja selvittäneen työryhmän työhön. Koska Mavi Euroopan yhteisön maksajavirastona on vastuussa EU:n varojen hallinnosta Suomessa, on pidetty tärkeänä tuoda esille viraston näkökulma meneillään oleviin uudistuksiin varainhoidon riittävän tason turvaamiseksi. Uudistukset toimeenpannaan tulevina vuosia ja se edellyttää Mavilta ohjaus- ja sopimusmenettelyjen uudelleen arviointia.

Viljelijätukijärjestelmien toimeenpanossa onnistuttiin hyvin; tukien haku ja valvonnat sekä niihin liittyvät koulutukset ja tukien maksatukset toteutettiin ilmoitetussa aikataulussa. Yli 99 %:lle tukeen oikeutetuista viljelijöistä maksettiin tilatuet joulukuun ensimmäisen viikon aikana heti EU:n säädösten sen salliessa. Ei- tuotannolliset investoinnit, eläinten hyvinvointituki sekä uudet ympäristötuen erityistukien toimenpiteen toimeenpantiin vuoden aikana.

Investointitukien ensimmäinen uuden ohjelmakauden haku toteutettiin syksyllä. Maaseudun kehittämisohjelman yritystukien myöntö sekä maksatus käynnistyivät keväällä ns. erityismenettelyn avulla. Hanke 2007 tietojärjestelmän valmistuminen niin, että järjestelmällä voitiin käsitellä sekä yritystukia että kehittämishankkeita sekä eräitä erityistapauksia, siirtyi loppuvuoteen.

Mavi julkaisi EU:n edellyttämällä tavalla internetissä tiedot edellisen varainhoitovuoden aikana maaseuturahastosta maksetuista tuista. Maaseutuelinkeinohallinnon rekisterilain uudistuksen tultua voimaan on Mavi voinut luovuttaa julkisia rekisteritietoja. Tämä on lisännyt hallinnon avoimuutta ja kansalaisten mahdollisuuksia tiedon saantiin. Uutena tehtäväalueena Maville siirtyivät metsäsektorin toimeenpanoon liittyviä, merkittävää julkisen vallan käyttöä edellyttäviä tehtäviä.

Maaseutuvirasto on jatkanut perustoimintojen kehittämistä kuluneen toimintavuoden aikana. Viraston alueellistaminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Vuoden 2008 lopussa Seinäjoella työskenteli 27 henkilöä. Alueellistumisesta johtuen henkilöstön vaihtuvuus on toimintavuoden aikana ollut suurta. Henkilöstön vaihtuvuuden takia Mavi menetti arvokasta osaamista ja työkokemusta. Kokeneimmat työntekijät sekä perehdyttivät uusia työntekijöitä että huolehtivat viraston ydintehtävien jatkuvuudesta.

Työajanseurantajärjestelmä on otettu käyttöön ja siitä saatavaa aineistoa jalostetaan toimintalaskentajärjestelmässä, jonka käyttöönotto siirtyi seuraavalle vuodelle IT-projektin viivästyisestä johtuen. Viraston palkkausjärjestelmän valmisteltiin tiiviisti niin, että se voitiin ottaa käyttöön vuoden 2009 alussa. Mavin strategiatyö eteni ja tavoitteeksi selkiytyivät laadukkaat palvelut, toimivat kumppanuudet ja tukijärjestelmien onnistunut toimeenpano. Maaseutuviraston strategian mukaisesti panostettiin asiak-

kaille suunnattujen palvelujen kehittämiseen ja hallinnon aiheuttaman byrokratian vähentämiseen.

Ottaen huomioon erittäin suuri vaihtuvuus ja sen vaikutukset henkilöstön jaksamiselle, on Maaseutuvirasto selviytynyt työhönsä sitoutuneen henkilöstön ansiosta vuodelle 2008 asetetuista tulostavoitteista ja perustehtävistään erittäin hyvin.

2. Vaikuttavuus

Maatalouspolitiikan toimeenpanijana Maaseutuvirasto on vaikuttanut maaseudun elinvoimaisuuden säilyttämiseen. Virasto on toimeenpannut maaseudun kehittämissuunnitelman, yhteisen maatalouspolitiikan ja kansallisten tukijärjestelmien mukaisia toimenpiteitä, joilla tähdätään maa- ja metsätalousministeriön toimialan vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseen.

Maaseutuvirasto on ollut aktiivinen verkostotoimija ja on tuottanut informaatiota poliittisen päätöksenteon tueksi. Virasto täydentävien ehtojen toimeenpanijana on vaikuttanut elintarvikkeiden ja eläinten turvallisuuden ylläpitämisen ja parantamiseen.

Vuonna 2008 Maaseutuvirasto perusti useita työryhmiä kehittämään toimeenpanoa hyvän hallinnon näkökulmasta. Näissä työryhmissä on mukana Maaseutuviraston asiantuntijoiden lisäksi keskeisten sidosryhmien edustajat. Lisäksi tiivistettiin yhteistyötä maa- ja metsätalousministeriön kanssa mm. lainsäädännön muutosten valmistelussa.

Koko virastoa koskevat tavoitteet 2008 (tulossopimus 2008)

Toimintakertomuksen liitteessä 1. esitetään kokonaisuudessaan Mavin vuoden 2008 tavoitteet ja niiden toteutuminen. Tässä kohtaa esitetään viraston kannalta tärkeimpien tulostavoitteiden toteutumisen analyysi.

TAVOITE 1	Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2007–2013 täysimääräinen toimeenpano vuoden 2008 aikana: ympäristötuen toimenpiteiden käynnistäminen, yritystukien myöntämisen käynnistäminen, kehittämissuunnitelman vaatimien tietojärjestelmien muutosten toteuttaminen, koulutuksen järjestäminen alaiselle hallinnolle sekä maatalouden uuden rakennetukijärjestelmän toteuttaminen (Tavoitteet 1. ja 3.i)
TOTEUTUMA	<p>Vuoden 2008 lopussa myöntöpäätöksiä oli tehty TE-keskuksissa yhteensä 1 839 kpl. Tavoitteena oli päästä 2 000 myöntöpäätökseen. Vuoden 2008 tavoite lähes toteutui, vaikka myönnöt lähtivätkin liikkeelle vasta huhtikuussa.</p> <p>Vuonna 2008 uudet haettaviksi tulleet tuet saatiin käyntiin suunniteltujen aikataulujen mukaisesti. Kolmen uuden erityistukisopimuksen, ravinnekuormituksen tehostetun vähentämisen, turvepeltojen pitkäaikaisen nurmiviljelyn ja lietelannan sijoittaminen peltoon, osalta oli erillinen haku. Näiden tukien hakuaika alkoi 2.9. ja haku päättyi 30.9. Nauta- ja sikatiloilla oli mahdollisuus hakea eläinten hyvinvoinnin tukea 30.4. päättyneessä haussa ensimmäistä kertaa. Ei-tuotannollisten investointien haku alkoi kesäkuussa. Vuonna 2008 ei vielä tehty päätöksiä ei-tuotannollisten investointien tuen myöntämisestä.</p>
Arvosana *	Hyvä (4)

* Arvosana-asteikko: 1 = heikko, 2 = välttävä, 3 = tyydyttävä, 4 = hyvä, 5 = erinomainen

TAVOITE 2	Maataloustietojen julkisuus: tietojen luovuttamisprosessi, viestintä (Tavoite 5.)
TOTEUTUMA	Maaseutuvirasto loi prosessit, jolla se vastaanottaa tiedonluovutuspyyntöjä ja luovuttaa tietoja oman toimialansa rekistereistä. Mavi avasi EU-tukitietojen hakupalvelun internetissä ja tiedotti palvelun avautumisesta.
Arvosana	Hyvä (4)
TAVOITE 3	Mavin strategiatyö ja mobiilivirastohanke (Tavoitteet 8.i & 9i.)
TOTEUTUMA	Strategiatyö - viraston toiminta-ajatus sekä ulkoinen ja sisäinen visio ja tavoitteet tulokorteittain määriteltiin. Valmistelutyö tehtiin laajasti esimiesten ryhmässä ja useassa henkilöstötilaisuudessa. Strategiatyön lopputulokseen ollaan pääosin tyytyväisiä ja se koetaan yhteisesti hyväksytyksi. Strategiatyö jatkuu viraston yhteisten arvojen määrittelyllä sekä tavoitteiden toteutumiseksi määriteltyjen hankkeiden käynnistymisellä. Virasto tulee kiinnittämään erityistä huomiota siihen että strategiset painopisteet korostuvat tulevien vuosien tulohajauksessa. Movi-Hanke - hankkeen rahoitus ja yhteistyökumppanit saatiin vahvistetuksi toimintakertomusvuoden aikana. Lisäksi hankkeen pilotityksiköt aloittivat työskentelyn. Mobiilivirasto on jalostunut monipaikkaiseksi virastoksi.
Arvosana	Hyvä (4)
TAVOITE 4	Asiakaspalvelun kehittäminen: sähköiset asiointipalvelut, hakuoppaiden uudistaminen (Tavoitteet 10. & 11.)
TOTEUTUMA	Sähköisten asiointipalveluiden kehittäminen jatkui Sähköisen päätukihauksen pilottiprojektilla. Projektiin osallistu 14 kuntaa ja 3 TE-keskusta. Yhteensä 256 viljelijää jätti tukihakemuksensa sähköisesti. Palautekyselyn tuloksia käytettiin hyväksi kehitystyössä. Sähköinen päätukihaku päätettiin laajentaa koskemaan vuonna 2009 koko Manner Suomea. Hakuoppaan rakennetta on uudistettu ja täyttöohjeeseen lisättiin muistilista. Lomakkeisiin tehtiin selkeytyksiä. Asiakkaille suunnatun kyselyn palaute on otettu huomioon siltä osin kuin mahdollista.
Arvosana	Hyvä (4)
TAVOITE 5	TE- keskuusuudistus: ohjausmenettelyjen luominen (Tavoite 13.)
TOTEUTUMA	Maaseutuvirasto oli aktiivisesti mukana kehittämässä työvoima- ja elinkeinokeskusten organisaation uutta rakennetta.
Arvosana	Hyvä (4)

Vuoden 2008 osalta siirtomenojen vaikuttavuustiedot esitetään kokonaisuudessaan MMM:n toimintakertomuksessa.

3. Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Virasto aloitti toimintansa 1.5.2007 ja vuosi 2008 on viraston ensimmäinen täysi toimintavuosi. Vertailulukuja ei siten voida esittää.

Mavin työajanseurantaportaali on otettu käyttöön heinäkuussa 2008. Työajanseurantaportaali mahdollistaa tulevaisuudessa raportoinnin toimintokokonaisuuksittain ja toimintoittain todellisen työajan mukaan. Vuoden 2008 toimintakertomuksessa esitettävä työpanoksen jakautuminen toiminnoille perustuu osittain arvioon. Työajanseuranta otettiin käyttöön vasta heinäkuussa, joten varsinaista seurantatietoa on käytettävissä vain kuuden kuukauden ajalta. Toimintojen sisältöä tullaan tarkastelemaan ja tarvittaessa täsmentämään vuoden 2009 aikana. Arvio viraston henkilöresurssien jakautumisesta toiminnoille esitetään alla olevassa taulukossa.

Päätoiminnot (Arvio)	Työaika 2008
Tukijärjestelmien hallinnointi	37,5 %
Hakemusten käsittely	12,6 %
Tukimaksujen käsittely	5,1 %
Tukien valvonta ja tarkastukset	9,6 %
Tukien takaisinperintä ja saatavaseuranta	4,1 %
Yhteistyö ja kehittäminen	7,2 %
Tietotekniikka ja -hallinto	22,0 %
Sisäinen tarkastus ja valvonta	1,9 %
Yhteensä	100,0 %

Taulukko 1. Arvio työpanoksen jakautumisesta toiminnoille (1-6/08 perustuu arvioon ja 7-12/08 työajanseurantaan).

Virastossa on aloitettu v.2008 laskentajärjestelmän kehittäminen. Tavoitteena oli tuottaa tiedot kustannuksista ja henkilötyövuosista toiminnoittain vuodelta 2008 laskentajärjestelmää hyödyntäen. Järjestelmäprojektin viivästymisestä johtuen kustannuslaskennan tiedot perustuvat pääosin työajanseurantatietojen perusteella tehtyihin arviolaskelmiin. Vuodelta 2008 ei ole vielä saatavilla toiminnoittaisia kustannustietoja tai taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavia tunnuslukuja.

Toiminnot		
TUKIJÄRJESTELMIEN HALLINNOINTI		4,859
HAKEMUSTEN KÄSITTELY		1,632
TUKIMAKSUJEN KÄSITTELY		0,837
TUKIEN VALVONTA JA TARKASTUKSET		1,266
TUKIEN TAKAISINPERINTÄ JA SAATAVASEURANTA		0,498
YHTEISTYÖ JA KEHITTÄMINEN		1,011
TIETOTEKNIikka JA -HALLINTO		5,895
SISÄINEN TARKASTUS JA VALVONTA		0,241
YHTEENSÄ	Milj. €	16,239

Taulukko 2. Arvio menojen jakautumisesta toiminnoille v. 2008, milj.€

Yleiskustannukset ja hallinnon tukipalvelut on vyörytetty toiminnoille työajan suhteessa. Tukipalvelut sisältävät taloushallinnon, henkilöstöhallinnon, henkilöstön kehittämisen ja viestinnän sekä muut yhteiset toiminnot. Muut yhteiset toiminnot sisältävät johtamisen, työsuojelun ja luottamusmiestoiminnan, toiminnan ja talouden suunnittelun sekä seurannan, hankinta- ja sopimusasiat, tietopalvelun, tietoturvan, asiantuntijatoiminnan, henkilöstön perehdyttämisen sekä yleishallinnon toiminnot. Yleiskustannuksiin sisältyvät mm. matkakustannukset sekä toimitilakustannukset.

Maaseutuviraston toiminta on tietojärjestelmäkeskeistä ja tietohallinnon osuus kokonaiskustannuksista on merkittävä. Maaseutuviraston hallinnoimien tietojärjestelmien avulla maksetaan vuosittain yli 2 mrd. euroa kansallisia ja Euroopan unionin rahoittamia tukia.

Mavin näkyvimpiä ponnistuksia vuonna 2008 olivat tukitietojen julkaisupalvelun perustaminen ja viljelijätukien sähköisen asiointin pilottiprojektin onnistunut läpivienti. Maaseutuvirasto ylläpitää EU-tukitietojen julkaisujärjestelmää internetissä Mavin www-sivuilla. Lisäksi vuonna 2008 toteutettiin uuden maksatusjärjestelmän ydin ja saatettiin loppuun Hanke 2007 projekti.

4. Tuotokset ja laadunhallinta

4.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Saatavilla olevat suoriteluvut kuvaavat vain osaa toiminnasta. Suoritteita tullaan seuraamaan järjestelmällisesti tulevien vuosien aikana osana uutta laskenta- ja seuranta-järjestelmää. Näiden pohjalta saadaan laskettua myös taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavia tunnuslukuja.

Toimeenpanotehtäviä (mm. tukihakemusten vastaanotto ja tallennus, maksatuksen valmistelu, tukipäätöksen tekeminen, tukihakemuksiin liittyvä ohjaus, valvontatehtäviä)

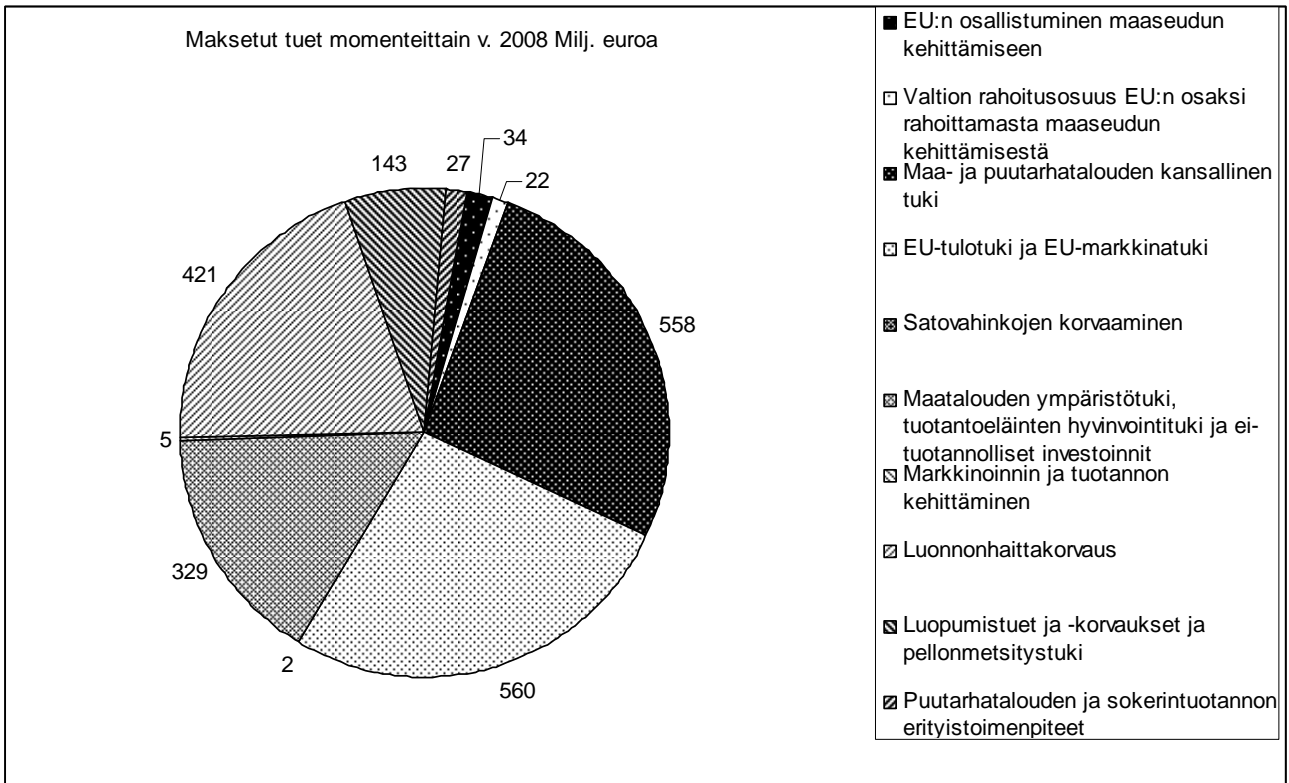
on delegoitu kunnille ja TE-keskuksille ja suoritteet tapahtuvat kunnissa ja TE-keskuksissa.

Seuraavassa esitetyt maksatusluvut esittävät momenteittain maatalouden menoja kalenterivuonna 2008. Luvut sisältävät mm. viljelijöille, yrityksille ja yhteisöille maksettuja menoja.

Momentti	Momentin nimike	Kansallinen osuus (1000 euroa)	EU:n osuus (1000 euroa)	Yhteensä (1000 euroa)
30.10.61	EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen	0	33 559	33 559
30.10.62	Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä	22 329		22 329
30.20.40	Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki	557 998	0	557 998
30.20.41	EU-tulotuki ja EU-markkinatuki	0	559 852	559 853
30.20.42	Satovahinkojen korvaaminen	1 586	0	1 586
30.20.43	Maatalouden ympäristötuki, tuotantoeläinten hyvinvointituki ja eituotannolliset investoinnit	237 168	92 254	329 422
30.20.44	Luonnonhaittakorvaus	302 879	117 789	420 667
30.20.45	Luopumistuet ja -korvaukset ja pellonmetsitystuki	136 186	7 043	143 229
30.20.46	Markkinoinnin ja tuotannon kehittäminen	3 940	605	4 545
30.20.48	Puutarhatalouden ja sokerituotannon erityistoimenpiteet	0	26 969	26 969
	Yhteensä	1 262 085	838 071	2 100 156
	Osuudet %	60 %	40 %	100 %

Taulukko 3 Luvun 30.10. ja 30.20 maatalousmenoja vuonna 2008.

Maa- ja puutarhatalouden kansallisiin tukiin sisältyi mm. luonnonhaittakorvauksen kansallinen lisäosa, Etelä-Suomen kansallinen tuki, pohjoinen tuki ja eräitä muita kansallisia tukia. Tilatuki ja vienti- koulumaito- ja eräät muut markkinatuet muodostivat suurimman osan kokonaan EU:n maataloustukirahastosta maksetuista tuista. Momenttiin kuuluvina menoina maksettiin myös maatalouden tuotantosidonnaisia tukia. Maatalouden ympäristötukea maksetaan kustannusten korvauksena viljelijöille, jotka noudattavat lainsäädäntöä tiukempia, ympäristöystävällisiä, viljelytapoja tai toteuttavat muita ympäristöhyödykkeitä. Vuonna 2008 ympäristötuen perustukeen sitoutuneita viljelijöitä oli lähes 60 000 kpl. Ympäristötuen 5-, 10- tai 20-vuotisia erityistukisopimuksia (yli 30 erilaista sopimustyyppiä) oli vuonna 2008 voimassa yhteensä noin 17 300 kpl. Näistä uusia vuonna 2008 tehtyjä 5-vuotisia sopimuksia oli noin 2 600 kpl. Lisäksi haettuja uusia sopimuksia oli vuoden vaihteessa tammikuussa 2009 käsittelemättä noin 2 800 kpl. Puutarhatalouden ja sokerituotannon erityistoimenpiteiden maksuista suurin osa muodostui sokerin rakenneuudistustuen maksuista.

Kuva 1. Luvun 30.10 ja 30.20 mukaan maksettuja maatalousmenoja vuonna 2008.

Maaseudun kehittämisen tuet

Maaseudun hanke-, yritys- sekä rakennetukia (momentit 30.10.61 ja 62) maksettiin kalenterivuonna 2008 yhteensä n. 55,9 milj. euroa EU:n ja kansallista rahoitusosuutta. Tukia maksettiin ohjelmakauden 2000–2006 päättyviin tukiin sekä aloitettiin näiden tukien osalta Manner-Suomen maaseutuohjelman 2007–2013 tukien maksaminen.

Maaseudun kehittämistoiminta, osana Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaa saatiin yritystukien myöntöjen osalta liikkeelle kertomusvuoden keväällä ja hanketukien osalta syksyllä. Ohjelman käynnistysvaikeuksien takia toiminta oli vuonna 2007 jäänyt hyvin vähäiseksi, minkä johdosta vuoden 2007 määrärahat siirtyivät kokonaisuudessaan käytettäväksi vuonna 2008. Vuoden aikana tehtiin yhteensä 1 864 myöntöpäätöksiä yritystukien osalta ja 409 myöntöpäätöksiä hanketukien osalta. Maksatus saatiin liikkeelle yritystukien osalta kesällä ja hanketukien osalta marraskuussa. Maksupäätöksiä tehtiin yritystukien osalta 488 ja hanketukien osalta 17 kpl. Toimintarahaa pystyttiin maksamaan jo kesällä erityismenettelyillä. Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman koko kauden 2007–2013 ohjelmakehyksestä oli 31.12.2008 mennessä käytetty noin 12 %. Alkuperäisen ohjelmakehyksen mukaan tavoitteena oli päästä 28 %:n toteutukseen kertomusvuoden loppuun mennessä. Koska kertomusvuoden lopulla TE-keskuksissa oli vireillä yli 3 200 hakemusta, on hyvin todennäköistä, että vuoden 2009 aikana tullaan saavuttamaan alkuperäistä etenemisaikataulua.

MANNER-SUOMEN MAASEUDUN KEHITTÄMISOHJELMAN SITOMISTILANNE *

* Paljonko TE-keskukset ovat tehneet myöntöpäätöksiä koko ohjelman kehyksestä, %-osuus

Toimenpide/Toimintalinja	Ohjelman kehys	Sidottu 31.12.2008	
	EU:n rahoitus 2007-2013	EUn rahoitus 31.12.2008	%
111 Ammatillinen koulutus ja tiedotus, maa-, metsä- ja elintarviketalous	17 325 000	6 489 418	37,5
112 Nuorten viljelijöiden aloitustuki	72 000 000	3 606 961	5,0
113 Varhaiseläke ¹⁾	25 200 000	16 182 268	64,2
121 Maatilojen nykyaikaistaminen (=investointituki)	51 841 800	0	0,0
123 Maa- ja metsätaloustuotteiden jalostus ja markkinointi	48 375 000	2 040 476	4,2
124 Maa-, metsä- ja elintarviketalouden innovatiivinen yhteistyö	12 150 000	3 036 392	25,0
Yhteensä toimintalinja 1	226 891 800	31 355 515	13,8
211 Luonnonhaittakorvaukset (vuoristoalueilla) ²⁾	463 960 000	168 869 332	36,4
212 Luonnonhaittakorvaukset (muilla alueilla) ²⁾	364 560 000	134 274 581	36,8
214 Maatalouden ympäristötuet ²⁾	650 291 531	180 556 000	27,8
215 Eläinten hyvinvointi	29 400 000	6 919 756	23,5
216 Ei tuotannolliset maa- ja metsätalousinvestoinnit	2 800 000	0	0,0
221 Maatalousmaan metsitys ¹⁾	2 800 000	1 698 000	60,6
Yhteensä toimintalinja 2	1 513 811 531	492 317 669	32,5
311 Maatilojen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuolelle	76 500 000	3 472 674	4,5
312 Mikroyritysten kehittäminen	71 100 000	14 052 929	19,8
313 Matkailuelinkeinojen edistäminen	11 700 000	1 626 586	13,9
321 Maaseudun elinkeinoelämän ja maaseutuväestön peruspalvelut	17 100 000	2 512 649	14,7
322 Kylien kunnostus ja kehittäminen	9 000 000	727 165	8,1
323 Maaseutuperinnön säilyttäminen ja edistäminen	2 700 000	180 294	6,7
331 Linjan 3 toimijoiden ammatillinenkoulutus ja tiedotus	6 750 000	693 950	10,3
Yhteensä toimintalinja 3	194 850 000	23 266 248	11,9
411 Kilpailukyky	4 500 000	81 944	1,8
412 Ympäristä/Maankäyttö	4 050 000	0	0,0
413 Elämän laatu/Monipuolistaminen	71 550 000	5 264 944	7,4
421 Yhteistyö	10 800 000	4 609	0,0
431 Toimintaryhmien toimintaraha	18 000 000	6 607 457	36,7
Yhteensä toimintalinja 4	108 900 000	11 958 953	11,0
Tekninen apu yhteensä	18 000 000	3 599 945	20,0
KOKO OHJELMA YHTEENSÄ	2 062 453 331	562 498 330	27,3

¹⁾ Maksettuja menoja kaudelta 1995-1999²⁾ Maksettuja menoja kaudelta 2007-2013**Taulukko 4.** Maaseudun kehittämissuohjelman rahoituksen sitomistilanne.

Rakennetukien osalta otettiin kertomusvuonna käyttöön aivan uusi tukijärjestelmä, joka edellytti huomattavaa koulutusta alueellisissa TE-keskuksissa. Kertomusvuonna maatalojen rakennetukiin käytettiin yhteensä 108 milj. euroa avustusvaroja ja 130 milj. euroa korkotukilainavaltuutta. Nuorten viljelijöiden maataloustoiminnan aloittamista tuettiin vuoden aikana 261 tapauksessa, mikä on yli puolet vähemmän kuin mihin viime vuosina on päästy. Maatalojen investointitukijärjestelmä saatiin liikkeelle syksyllä, jolloin käynnistyi ensimmäinen varsinainen haku. Hakemuksia jätettiin yhteensä vajaat 1 500 kpl. Näiden hakemusten käsittely ja päätöksenteko ajoittuu vuodelle 2009.

Markkinatuet

Markkinatuet vähenivät sekä euromääräisesti että tukipäätösten lukumäärällä mitattuna. Vientitukia maksettiin kolmannes edelliseen vuoteen verrattuna. Lasku johtui tukitasojen alentumisesta, erityisesti maitotuotteiden tukien jäädyttämisestä EU:ssa edellisenä vuonna. EU:ssa kevennettiin vuoden aikana myös vienti- ja tuontitodistusjärjestelmää, minkä seurauksena myönnettyjen todistusten määrät vähenivät.

Sisämarkkinatukien kokonaismäärä nousi 17 miljoonaan euroon, josta merkittävin osuus oli sokerin rakenneuudistustukena maksettu 9,4 milj. euroa lopettavalle tehtaalle. Koulumaitotuen määrä nousi noin 1 milj. eurolla vuoden alusta aloitetun tasatukimallin seurauksena.

Viljan interventio-ostot aloitettiin tauon jälkeen loppuvuonna 2008 heikentyneen markkinatilanteen vuoksi.

MARKKINATUET	2008		2007	
	kpl	euro	kpl	euro
VIENTI				
Tukipäätökset	5 067	8 261 000	7 078	23 075 000
Todistukset	627		1 072	
TUONTI				
Tuontitodistukset	1 898		3 138	
SISÄMARKKINATUET				
Koulumaito-ohjelma	713	3 468 000	817	2 705 000
Muut tuet	302	14 483 000	275	10 591 000
INTERVENTIO (kaikki tuotteet yht.)				
- ostot	4	-	-	-
- varastointikorvaukset	-	-	124	609 000
- muut	-	-	16	1 578 000
- myynnit	-	-	46	15 608 000
Kaikki yht.	8 611	26 212 000	12 566	38 558 000

Taulukko 5. Markkinatukipäätökset (eurot ja kappaleet vuosina 2007 - 2008).

Muut suoritteet

Maaseutuvirasto on delegoinut viljelijätukien valvonnat TE-keskuksiin. Paikalla suoritettavia peltoalavalvontoja tehtiin vuonna 2008 yhteensä 4268 tilalla. Lisäksi TE-keskukset tekivät eläinvalvontoja, erikoistukien valvontoja ja useita tukiehtoihin liittyviä ristiintarkastuksia.

Mavi tarkastaa TE-keskusten valvontatoiminnan laatua ja ohjeistaa TE-keskusten tekemää viljelijätukien valvontatyötä. Mavi tekee itse maaseudun kehittämis- ja yrityshankkeiden tarkastuksia.

Valvontaosasto käynnisti vuonna 2008 Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2007–2013 yritystukien ja kehittämishankkeiden otantatarkastukset. Lisäksi tehtiin edelliselle rahastokaudelle liittyviä otantatarkastuksia.

Tukijärjestelmien laadunvalvontatarkastukset vähenivät vuonna 2008 edellisestä vuodesta. Tämä johtui ensinnäkin siitä, että rakennerahastokauden 2000–2006 hallinto- ja valvontajärjestelmien tarkastukset saatiin pääosin tehtyä jo vuonna 2007. Henkilöstön suuri vaihtuvuus aiheutti sen, että aikaisempien vuosien tilatukijärjestelmiin liittyvää laaduntarkastusmäärää ei saavutettu. Kokonaisuudessaan Mavin tarkastusmäärät kasvoivat uuden ohjelmakauden käynnistymisen ja edellisen kauden tarkastusten päällekkäisyyden vuoksi.

MAVIN TARKASTUSTOIMINTA V. 2007–2008, TARKASTUSKÄYNNIT, KPL

Tarkastustyyppi/vuosi	2008	2007
Yritys- ja hanketukien paikalla tehtävät otantatarkastukset	305	265
Markkinatukien paikalla tehtävät otantatarkastukset	87	90
Tukijärjestelmien laadunarviointitarkastukset	37	51
Tarkastuskäynnit yhteensä, kpl	429	406

Taulukko 6. Mavin valvontaosaston tarkastustoiminta, tarkastuskäyntien määrä.

Maaseutuvirasto järjesti koulutustilaisuuksia ajankohtaisista tukiin liittyvistä aiheista kunnan maaseutuasiamiehille, TE-keskusten virkamiehille, toimintaryhmien henkilöstölle, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolle ja sen liitoille, Svenska lantbruksproducenternas centralförbundille ja sen liitoille, alueellisille ympäristökeskuksille, ProAgria Maaseutukeskuksille, niille yksityisille neuvojille, jotka tekevät kevään päätukihakemusten täyttöä, terveydenhuolto- ja läänineläinlääkäreille sekä maaseutuoppilaitoksille.

Viljelijätukihausta sekä TE-keskusten yritys- ja hanketukikäsittelijöille sekä paikallisille toimintaryhmille järjestettyihin koulutustilaisuuksiin osallistui 1961 koulutettavaa. TE-keskusten tarkastajille järjestettiin eläin- ja peltoalavalvontojen koulutusta. Peltoalavalvontakoulutuksiin liittyi myös maastokoulutusta. Koulutuksiin osallistui n. 350 koulutettavaa. Valvontojen kehittämispäivät pidettiin vuoden alussa Helsingissä ja Jyväskylässä ja vuoden lopussa laivaseminaarina. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä n. 480 koulutettavaa. Koulutusten järjestämisen lisäksi Maaseutuviraston henkilöstö osallistui luonnoitsijoina muiden tahojen, kuten maaseutuverkoston tai TE-keskusten järjestämiin tilaisuuksiin.

Vuonna 2008 järjestettiin myös kokouksia ja koulutuksia videoneuvottelulaitteiden avulla TE-keskusten virkamiehille. Lisäksi tukikoulutuksissa tehtiin videointikoulutuskokeilua ja hankintalain koulutuksessa webcasting-lähetyskokeilua. Videointikoulutuskokeilussa koulutuksen kaikki puheenvuorot videoitiin ja ne ovat nähtävissä internetissä Maaseutuviraston www-sivuilla. Webcasting-lähetyksessä koulutettavan ei tarvinnut saapua koulutuspaikalle vaan koulutukseen osallistuva pystyi seuraamaan koulutusta netistä miltä tahansa tietokoneelta eri puolilta Suomea. Kokeilut saivat positiivista palautetta ja nämä otetaan osaksi Maaseutuviraston koulutusta vuoden 2009 koulutustilaisuuksissa.

Maaseutuvirasto on seurannut valppaana kentältä tulleita toimeenpanoon liittyviä havaintoja ja tehnyt sen perusteella kehittämistyötä. Koulutustilaisuuksissa saatu palaute asiakkailta on otettu huomioon toiminnan kehittämisessä. Maaseutuviraston perustamien hyvän hallinnon työryhmien tuloksia on hyödynnetty myös toiminnan jatkuvassa arvioinnissa ja toiminnan kehittämisessä.

Viestinnässä keskeisiä teemoja olivat uudet tukimuodot (eläinten hyvinvoinnin tuki, eituotannolliset investoinnit, uudet ympäristötuen erityistuet), EU-tukitietojen julkistaminen, hanketukien Hanke 2007 -tietojärjestelmän käyttöönotto, sähköisen tukihaun kehittäminen ja viraston alueellistaminen.

Maaseutuvirasto tiedotti aktiivisesti TE-keskuksille, kunnille, toimintaryhmille ja medialle. Tiedotuksessa TE-keskuksille ja kunnille käytettiin Aitta-extranetia. Toimintavuoden aikana julkaistiin 40 mediatiedotetta ja järjestettiin tiedotustilaisuuksia.

Tiedot Euroopan maatalouden tukirahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tuensaajista julkaistiin internetissä EU-komission edellyttämällä tavalla. Maaseutuvirasto julkisti tukitiedot Suomen osalta avaamalla hakupalvelun verkkosivustollaan. Ensimmäisessä vaiheessa hakupalvelussa julkaistiin tiedot Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta maksetuista tuista ajalta 1.1.–15.10.2007. Kansallisten tukien osalta laki maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä (284/2008) muutti aiemmin salassa pidettävät maaseutuelinkeinorekisterin tiedot muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta julkisiksi. Maaseutuvirasto vastaanotti tiedonluovutuspyyntöjä ja luovutti tietoja oman toimialansa rekistereistä. Lainmuutos kaksinkertaisti tiedonluovutusten määrän 128:aan (2007: 63 tiedonluovutusta). Tukitietojen julkisuudesta järjestettiin tiedotustilaisuus ja tiedotettiin EU-tukien hakupalvelusta.

Yhteiskunnallinen keskustelu alueellistamisesta vilkastui, mikä näkyi mielenkiintona Maaseutuviraston alueellistamistoimenpiteitä kohtaan. Mavin alueellistamista käytiin esittelemässä eri tilaisuuksissa ja aihe kiinnosti tiedotusvälineitä. Alueellistamissuunnitelma julkaistiin Mavin julkaisusarjassa, ja viraston alueellistamisesta pidettiin tiedotustilaisuus.

Maaseutuvirastovirastolle perustettiin omat julkaisusarjat ja laadittiin julkaisujen graafinen ilme ja ohjeistus. Vuoden aikana julkaistiin ja lähetettiin tuenhakijoille oppaita, ohjeita, lomakkeita, esitteitä ja tiedotteita suomeksi ja ruotsiksi. Julkaisut ja lomakkeet tarjottiin saataville myös verkossa. Hakuoppaita ja ohjeita -sarjassa julkaistiin yhdeksän julkaisua. Niistä laajalevikkisin oli kevään viljelijätukihaun hakuopas ja täyttöohjeet.

Maaseutuvirasto osallistui viestinnän yhteistyöryhmien toimintaan. Hallinnonalan Luonnonvarat-osastolla Maaseutuvirasto oli mukana Farmari-maatalousnäyttelyssä Lahdessa 31.7.–3.8.2009. Mavi esitteli vuonna 2009 koko Manner-Suomen alueella käyttöönotettavaa viljelijätukien sähköistä hakua ja toimintavuonna toteutettua sähköisen haun pilottiprojektia. Hallinnonalan yhteistyössä julkaistiin lisäksi sähköisiä uutiskirjeitä.

Sisäisessä viestinnässä järjestettiin henkilöstöinfoja ja hyödynnettiin intranetiä viestintävälineenä. Säännöllisesti pidettävien infojen lisäksi järjestettiin alueellistamista käsitteleviä henkilöstötilaisuuksia. Verkkosivustoilla otettiin käyttöön uusi sähköinen puhe-
linluettelo.

4.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Mavi palvelee maatilayrityksiä, maanviljelijöitä, maaseudun mikroyrityksiä ja maaseudun kehittäjiä kyläyhdistyksistä yliopistoihin. Virasto hoitaa viljelijätukien, maaseudun rahoitus- ja kehittämistukien sekä markkinatukien toimeenpanon. Viljelijät asioivat tukiasioissa kuitenkin edelleen TE-keskusten ja kuntien maaseutuviranomaisten kanssa.

Viraston asiakkaita ovat myös elintarviketeollisuus sekä elintarvikkeiden kauppaa harjoittavat yritykset. Koulumaitotuki, EU:n yhteisrahoitteiset tiedotus- ja menekinedistämishjelmat sekä EU:n ruoka-apuohjelma tuovat viraston asiakkaisiksi koulut, kunnat, seurakunnat ja järjestöt. Viraston yhteistyökumppaneita ovat myös interventiovarastoinnin palveluja tarjoavat yritykset.

Toiminnan laatua kuvaavien mittareiden määrittely on aloitettu ja työtä jatketaan vuoden 2009 aikana. Toimintakertomuksessa käytettävät mittarit kuvaavat vain osaa toiminnasta.

Vuonna 2008 Maaseutuvirasto teetti viljelijätukien valvonnan asiakastyytyväisyyskyselyn. Kyselyn vastaajat kokevat maataloustukien hakuehdot aiempaa selkeämpinä. Kahden vuoden takaiseen kyselyyn verrattuna vastaajat antavat myös tukihauille entistä parempia kouluarvosanoja. Tutkimuksessa selvitettiin myös vastaajien halukkuutta sähköiseen asiointiin. Sähköisestä asiointista on vähintään melko kiinnostuneita 40 prosenttia kyselyyn vastanneista.

TE-keskuksen valvonnasta annettava yleisarvosana on pysynyt edelleen lähes kiitettävällä tasolla: 8,5.

Vuonna 2008 tehtiin markkinatukia koskeva asiakastyytyväisyyskysely. Asiakkaiden kokonaisarvio toiminnasta oli hyvä ja sai arvosanan 3,9 asteikolla 1 = heikko, 5 = erinomainen. Vastaava kysely on aiemmin toteutettu vuonna 2005 ja molempina vuosina saadut tulokset ovat olleet hyvin samansuuntaisia.

Markkinatukien päätösten keskimääräiset läpimenoajat olivat vuonna 2008 alle säästöjen asettamien enimmäiskäsittelyaikojen. Koulumaitotuessa ja menekinedistämishjelmassa käsittelyajat säilyivät vakiintuneella tasolla. Vientitukien käsittelyajat nousivat henkilöresurssien vähenemisen myötä edelliseen vuoteen verrattuna. EU:n maata-

louspolitiikan ja markkinamuutosten vuoksi supistuvalla vientisektorilla ei enää siirretty osaamista alueellistamisesta aiheutuneiden henkilövaihdosten jälkeen.

Tukipäätösten läpimenoajat	2008	2007	Määräaika*)
VIENTI (keskiarvo)	64 pv	23 pv	3 kk
KOULUMAITO	17 pv	18 pv	3 kk
MENEKINEDISTÄMINEN	11 pv	9 pv	60 pv

*) määräaika säädösten mukaan

Taulukko 7. Markkinatuen tukipäätösten läpimenoajat vuonna 2007-2008.

5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Alueellistamisprosessi ja siihen liittyvä suuri vaihtuvuus asettavat haasteita henkisten voimavarojen hallinnalle ja kehittämiselle. Toisen toimintavuoden aikana on toimeenpantu alueellistamissuunnitelmaa. Viraston organisoitumista on jatkettu. Joulukuussa 2008 toteutettiin työtyytyväisyysbarometri VM Baro - kyselyllä. Maaseutuviraston kokonais- työtyytyväisyysindeksiluku oli 3,2 eli sama kuin edellisenä vuotena.

Henkisten voimavarojen tärkeimmät tunnusluvut

Henkilöstöstä 29,1 % oli miehiä ja 70,9 % naisia. Naisten osuus on hieman lisääntynyt edellisestä vuodesta.

	2008	2007
Henkilöstön keski-ikä (vuosina)	42,2	42,9
Henkilöstön ikäjakauma		
20-24-vuotiaita	1,8 %	1,0 %
25-29-vuotiaita	10,9 %	10,0 %
30-34-vuotiaita	17,7 %	16,3 %
35-39-vuotiaita	14,1 %	13,4 %
40-44-vuotiaita	14,5 %	17,2 %
45-49-vuotiaita	11,8 %	13,9 %
50-54-vuotiaita	12,3 %	10,0 %
55-59-vuotiaita	8,6 %	9,6 %
60-64-vuotiaita	8,2 %	8,6 %

Taulukko 8. Henkilöstön keski-ikä ja ikäjakauma. Toimintavuosi 2007 oli 8 kuukauden mittainen, joten vuodet eivät ole vertailukelpoisia

Henkilötyövuosia Maaseutuvirastossa oli 1.1.–31.12.2008 196,7 htv:tä. Näistä 189,6 htv:tä rahoitettiin Mavin toimintamäärärahoista (momentti 30.01.03). Henkilöstön lukumäärä oli vuoden lopussa 220 henkilöä. Henkilöstöstä 213 henkilöä oli palkattu viraston toimintamenomomentilta ja 7 henkilöä teknisellä tuella (MMM:n päätös 8.2.2008 dnro 322/222/2008). Alueellistamisesta johtuen henkilöstön vaihtuvuus on keskimääräistä suurempaa ja on lisääntynyt vuoteen 2007 verrattuna.

	2008		2007	
Htv-kehys	210,0		136,0	
Henkilötyövuodet	189,6		128,6	
Teknisellä tuella palkatut (Mavin htv-kehyyksen päälle)	7		3	
Henkilöt	220		203	
Vakituiset	168	76,2 %	161	79,3 %
Määräaikaiset	52	23,8 %	42	20,7 %
Miehet	29 %		31 %	
Naiset	71 %		69 %	
Kokoaikaisien osuus	93,7 %		92,1 %	
Osa-aikaisien osuus	6,3 %		7,9 %	
Lähtövaihtuvuus	36	17,0 %	17	-
luonnollisen poistuman osuus	3,0		4,0	
Tulovaihtuvuus	41		13	
Työtyytyväisyysindeksi	3,2		3,2	
Sairauspoissaolot, pv	1823		1537	
sairauspoissaolot / hlö	9,3		11,7	
lyhyiden (1-3 pv) sairauspoissa- olotapausten osuus kaikista sairautapauksista	399	21,9 %	276	18,0 %
Koulutukseen osallistuneet:				
Henkilöt	104		97	
Osuus henkilöstöstä	47,3 %		46,0 %	
Koulutuspäivien määrä	233		240	
Koulutuspäivät / henkilö	2,2		1,8	

Taulukko 9. Tärkeimmät henkisten voimavarojen tunnusluvut. Toimintavuosi 2007 oli 8 kuukauden mittainen, joten vuodet eivät ole vertailukelpoisia

Henkilöstöstä 93,7 % oli kokoaikaisia ja 6,3 % osa-aikaisia. Vakinaisia Maaseutuviraston henkilöstöstä oli 76,2 % ja määräaikaisia 23,8 %. Työkyvyttömyyseläkkeelle Maaseutuvirastosta jäi 2 henkilöä vuonna 2008. Sairauspoissaoloja oli yhteensä 1823 päivää, josta lyhyiden sairauspoissaolojen määrä oli 21 % (399 päivää). Sairauspoissaoloja kertyi keskimäärin 9,27 päivää / htv. Lähtövaihtuvuus oli 36 henkilöä, näistä luonnollisen poistuman osuus oli 3 henkilöä. Tulovaihtuvuus oli 41 henkilöä.

Koulutus rakenne Maaseutuvirastossa oli vuonna 2008 seuraava;

	2008	2007
Perusaste	8 henkilöä	6 henkilöä
Keskiaste	45 henkilöä	35 henkilöä
Alin korkea-aste	30 henkilöä	34 henkilöä
Alempi korkeakouluaste	23 henkilöä	23 henkilöä
Ylempi korkeakouluaste	110 henkilöä	108 henkilöä
Tutkijakouluaste	3 henkilöä	2 henkilöä
Muu tai tuntematon	1 henkilö	1 henkilö
Koulutustasoindeksi	5,7	5,8

Taulukko 10. Koulutusrakenne ja koulutustasoindeksi.

Viraston tarjoamaan henkilöstökoulutukseen on osallistunut 104 henkilöä ja koulutuspäiviä oli 233. Koulutusta saaneita henkilöitä oli henkilöstöstä 47,3 %. Koulutuspäiviä oli henkilöä kohden 2,2 päivää.

6. Tilinpäätösanalyysi (talousarvion toteutuminen)

Rahoituksen rakenne

Maaseutuvirasto on nettobudjetoitu virasto. Budjetin rakenne ei ole muuttunut.

Talousarvion toteutuminen

Mavin aloitettua toimintansa 1.5.2007 oli vuosi 2008 ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Tämän vuoksi talousarvion toteutumisen vertailu edelliseen vuoteen on vaikeaa.

Vuoden 2008 talousarviossa Mavin toimintamomentille 30.01.03 osoitettiin 19 292 t€. II lisätalousarvion jälkeen lopullinen nettokehys oli 19 597 t€. Vuodelta 2007 siirtyi määrärahaa 2 874 t€, joten käytettävissä oleva nettosumma oli 22 471 t€.

Nettokustannukset alittivat nettokehysten ja vuodelle 2009 siirtyi käytettäväksi 6 232 t€.

Tietojärjestelmäprojektien määrärahatarpeet siirtyivät useiden projektien osalta vuodelle 2009;

Peruslohkojen tunnistusjärjestelmälle osoitettiin vuonna 2008 3 miljoonan euron määräraha, josta käytettiin 1,954 miljoonaa euroa. Käyttämättä jäänyt osuus selittyy mm. pilvisellä kesällä, jonka vuoksi ilmakuvauksia ei kyetty tekemään riittävästi. Kuvattua saatiin vain n. puolet tavoitteesta. EU edellyttää ajantasaistamista eli lohkojen tarkistamista viiden vuoden välein, josta johtuen vuonna 2008 kuvaamatta jääneet alueet joudutaan kuvaamaan ylimääräisinä alueina vuonna 2009 (n. 0,3milj.€). Uusien GIS-työvälineiden kehittämisen kustannukset jäivät ennakoitua alhaisemmiksi toimittajan toimitusvaikeuksien vuoksi. Projekti viivästyi aiheuttaen määrärahankäytön siirtymistä

vuodelle 2009. Lisäksi projektin loppuunvienti joudutaan siirtämään toiselle toimittajalle. GIS-työvälineiden uudistaminen toteutetaan vuoden 2009 aikana.

Toimintolaskentaprojekti siirtyi osittain vuodelle 2009 toimitusvaikeuksien vuoksi. Myös ennalta arvioidut kustannukset alittuvat merkittävästi Mavin perustamisvaiheen arvio järjestelmän pystyttämiseksi oli 0,150 miljoonaa euroa, mutta projektisuunnitelman mukaisesti kustannukset tulevat olemaan arviolta noin 0,05 miljoonan euroa.

Työasemahankintojen kustannukset siirtyivät osin myöhemmille vuosille, koska Mavi siirtyi vuonna 2008 hankkimaan tarvitsemansa tietotekniikkalaitteet (kannettavat ja näytöt) leasing-sopimuksella. Laitteiden kustannukset jakautuvat neljälle vuodelle alentaen näin vuoden 2008 IT-laitekustannuksia.

Vuonna 2008 Maaseutuvirastolle myönnettiin määrärahaa artiklan 141 ratkaisun tietojärjestelmämuutosten toimeenpanoon. Lainsäädännön vaatimukset muuttuivat rahoituksen suunnittelun jälkeen ja 141 ratkaisun tietojärjestelmämuutokset pystyttiin toteuttamaan huomattavasti suunniteltua pienemmässä laajuudessa, esimerkiksi integraatio sikarekisteriin pystyttiin jättämään kokonaisuudessaan pois toteutuksesta. Lisäksi saadun kokonaisrahoituksen pienuudesta johtuen toteutus tehtiin pääosin muiden hankkeiden yhteydessä, lähinnä tukisovelluksen ylläpitoprosessissa. Tällä pystyttiin saamaan aikaan merkittäviä kustannussäästöjä. 141 ratkaisun tietojärjestelmämuutosten osalta on kuitenkin osa ratkaisuista toteutettu väliaikaisesti, koska artikla 142 ratkaisun edellyttämät tietojärjestelmätarpeet eivät ole olleet tiedossa ja kokonaistaloudellisuuden näkökulmasta on järkevää toteuttaa molempien ratkaisujen tarpeet yhteisessä toteutuksessa.

Uuden maksatusjärjestelmän toteutuksen loppuunsaattamiseen myönnettiin vuoden 2008 lisätalousarviossa määräraha, joka käytetään vuosien 2008 ja 2009 aikana. Maksatusjärjestelmän arvioitava rahoitustarve vuonna 2009 tulee olemaan noin 1 Milj. € ja se sisältää maksatusjärjestelmän saatavienseurannan, raportointijärjestelmän ja tietojärjestelmäintegraation.

Maaseutuvirasto on TKK:n, VM:n ja yksityissektorin kumppaneiden kanssa kehittämässä hajautetun työn mallia, johon liittyy myös teknisen järjestelmäkokonaisuuden ratkaisu TEKES:in rahoittamassa MoVi-hankkeessa. Alkuperäisen suunnitelman mukaisesti hankkeen olisi pitänyt käynnistyä syksyllä 2007, mutta projektin toteutuksen aloitus viivästyi syksyyn 2008. Koska projektissa tuotetaan teknisen järjestelmäkokonaisuuden malli, ei ole ollut järkevää hankkia etätöiden tekemisen edellyttämiä tietojärjestelmätoteutuksia ja työkaluja kuin välttämättömään tarpeeseen. Tästä johtuen kustannukset siirtyvät pääosin vuodelle 2009 jolloin hankinnat tehdään MoVi-hankkeessa tuotetun hajautetun työn teknisen välineistön mallin mukaisesti.

Lähes kaikki tietojärjestelmien kehittämissuunnitelmat alittivat vuodelle 2008 varatun rahoituksen. Pääasiallinen syy tähän on projektien viivästyminen määrittelyn ennakoitua hitaammasta etenemisestä johtuen. Mavin henkilöstön vaihtuvuus on ollut erittäin suurta ja uusien henkilöiden perehdyttäminen on vienyt paljon aikaa, jolloin resurssit eivät ole riittäneet tarvittavien määrittelyjen toteutukseen. Tästä johtuen projektit ovat venyneet ja kustannukset siirtyneet ennakoitua suuremmassa määrin seuraavalle vuodelle.

Tietojärjestelmien kehittäminen – momentilta (30.01.20) osoitettiin maataloushallinnon järjestelmien kehittämiseen ja siten Mavin käyttöön 1,627 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin vuonna 2008 1,081 miljoonaa euroa.

Vuonna 2008 tietohallinto-osaston kustannukset viraston toimintamenomomentilta olivat 4,697 miljoonaa euroa (sisältää osaston palkka- ja matkakustannukset, palveluitten ostot ja tietotekniikkahankinnat). Suurimman osuuden tästä veivät palkkakustannusten ohella peruslohkojen tunnistusjärjestelmän ylläpito ja kehittäminen (1,954 milj. €), Saatavien seuranta ja raportointi – projekti (0,503 milj. €) sekä puhelinvälitys ja tietoliikenne (0,243 milj. €).

Viraston oman toimintamenomomentin lisäksi maataloushallinnon tietojärjestelmien kehittämisprojektien konsulttiosastoja rahoitettiin Maa- ja metsätalousministeriön hallinnoimalta Tietojärjestelmien kehittäminen -momentilta (30.01.20) yhteensä 1,081 miljoonan euron ja Teknisestä tuesta 0,234 miljoonan euron edestä. Tietojärjestelmien kehittäminen – momentilta kirjattiin myös Tiken (Maa- ja metsätalousministeriön Tietopalvelukeskus) tekemää kehittämistyötä Mavin projekteihin yhteensä 0,749 miljoonan euron edestä.

Euromääräisesti merkittävimmät IT-projektit (Tiken työ ja ulkopuoliset konsulttihan- kinnat yhteensä) olivat Hanke2007–2013 – projekti (0,973 milj. €), Saatavien seuranta ja raportointi – sekä Maksatusjärjestelmän kokonaisuudistus – projektit yhteensä (0,665 milj. €) ja Viljelijätukien sähköisen asioinnin pilottiprojekti (0,234 milj. €).

Mavin omistamien maataloushallinnon sovellusten ylläpito on rahoitettu Tiken budjetis- ta lukuun ottamatta peruslohkojen tunnistusjärjestelmää. Sovellusten ylläpitoon käytettiin vuonna 2008 Tiken työtä n. 3 500 henkilötyöpäivää ja ulkopuolelta hankittua ylläpi- totyötä n. 0,52 miljoonan euron edestä.

	Rahoituslähde			Yhteensä
	Mavi (30.01.03)	Tietojärjestelmien kehittäminen (30.01.20)	Tekninen tuki	
Mavin tietohallinto: ostopalvelut				
Substanssietojärjestelmien kehittämisprojektit	562 718	1 081 323	234 302	1 878 343 €
Toiminnan tuki * sisältää mm. viraston tietoliikenteen ja puhe- linvälityksen, tietotekniikkalaitteet ja –ohjelmis- tot, ICT-asiantuntijapalvelut, toimintolaskenta- ja työajanseurantaprojektin kuluja)	684 591			684 591 €
Peruslohkojen tunnistusjärjestelmä	1 954 196			1 954 196 €
Yhteensä	3 201 505 €	1 081 323 €	234 302 €	4 517 130 €

Taulukko 11. Mavin omistamien kehittämisprojektien, tukitoimintojen ja peruslohkojen tunnistusjärjestelmän kustannukset ja rahoituslähteet vuonna 2008 (sisältää pelkät ulkopuoliset ostot).

Tietojärjestelmien kehittämisprojektit toimintokokonaisuuksittain	Konsultit
	Eurot
Maataloushallinnon yhteiset	721 984
Maaseudun kehittäminen	710 430
Viljelijätuet	324 196
Markkinatuet	121 733
Tukitoiminnan järjestelmät (toimintolaskenta- ja työajanseurantaprojektit)	46 581
Yhteensä	1 924 924 €

Taulukko 12. Tietojärjestelmien kehittämisprojektien ulkopuoliset ostot vuonna 2008 toimintokokonaisuuksittain.

Tuotto- ja kululaskelma

Mavin liikekirjanpidon tilin tuotto- ja kululaskelma sisältää Mavin toimintamenomomenttiin (30.01.03) ja MMM:n Mavin käyttöön jakamat määrärahat ja valtuudet (MMM:n päätös 8.2.2008 dnro 322/222/2008). Lisäksi Mavi on kirjannut momentilta 30.01.20 tietojärjestelmien kehittämiskuluja. VM:n momenteilta on kirjattu työyhteisön kehittämisen ja työmarkkinakelpoisuuden edistämisen menoja sekä virkasiirtoon liittyviä palkkukuluja.

Toimintamenomomentin ja virastotalouden käyttöön osoitettujen VM:n momenttien toiminnan kulut

Talousarviossa tulokertymäksi arvioitiin 83 000 euroa ja toteuma oli 127 686,35 €. Näistä suurimmat yksittäiset erät olivat Ahvenanmaan maakuntahallituksen korvaukset maksajavirastotehtävien hoidosta ja EU-komission matkakustannusten korvaukset.

Mavilla ei v. 2008 ollut maksullista toimintaa.

Maaseutuviraston tuotto- ja kululaskelma

	01.01.2008 - 31.12.2008	1.5.-31.12.2007	
TOIMINNAN TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot	0	735	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	0	0	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	
Muut toiminnan tuotot	424 859,74	50 110,04	
TOIMINNAN TUOTOT			50 845,04
TOIMINNAN KULUT			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:			
Ostot tilikauden aikana	-529 855,28	-581 826,96	
Varastojen lisäys (-) tai vähe	0	0	
Henkilöstökulut	-10 098 704,19	-8 015 840,27	
Vuokrat	-1 309 244,53	-905 137,05	
Palvelujen ostot	-6 763 933,48	-4 983 396,55	
Muut kulut	-839 918,15	-355 432,38	
Valmisteverastojen lisäys (-)	0	0	
Valmistus omaan käyttöön (-)	2 134 139,00	0	
Poistot	-1 677 623,70	-701 291,49	
Sisäiset kulut	-8 361 173,37	-6 282 601,32	
TOIMINNAN KULUT	-27 446 313,70		-21 825 526,02
JÄÄMÄ I	-27 021 453,96		-21 774 680,98
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
Rahoitustuotot	271 444,32	107 464,31	
Rahoituskulut	-54 772,14	-7 697,89	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	216 672,18		99 766,42
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT			
Satunnaiset tuotot	1 342,00	0	
Satunnaiset kulut	-15,41	0	
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	1 326,59		0
JÄÄMÄ II	-26 803 455,19		-21 674 914,56
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT			
Siirtotalouden tuotot EU:lta	841 771 098,27	401 129 017,49	
Siirtotalouden tuotot	841 771 098,27	401 129 017,49	
Muut siirtotalouden tuotot	0	0	
Siirtotalouden kulut kunnille	-1 555 846,16	-1 270 010,83	
Siirtotalouden kulut kuntayhty	-2 061 876,66	-1 829 194,92	
Siirtotal.kul.sos.turvarahast.	-141 310 365,20	-82 040 224,04	
	-1 964 255		
Siirtotalouden kulut elinkeino	085,38	-1 620 916 322,63	
Siirtotalouden kulut voittoa t	-37 958 000,67	-29 564 389,09	
Siirtotalouden kulut kotitalou	-45 745,36	-30 706,88	
Siirtotalouden kulujen palautu	6 572 646,94	6 274 503,53	
	-2 140 614		
Siirtotalouden kulut	272,49	-1 729 376 344,86	
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT	-1 298 843 174,22		-1 328 247 327,37
JÄÄMÄ III	-1 325 646 629,41		-1 349 922 241,93

TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISIST			
Verot ja veronluonteiset maksu	0		0
Muut pakolliset maksut	700		200
Perityt arvonlisäverot	0		0
Suoritetut arvonlisäverot	-1 738 602,75		-986 023,66
Tekniset tilit	0		0
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISIST		-1 737 902,75	-985 823,66
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-1 327 384 532,16	-1 350 908 065,59

Tase

Maaseutuviraston hallinnoimat tietojärjestelmät siirrettiin Mavin käyttöomaisuuskirjanpitoon vuoden 2008 alussa.

7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Yhteenveto

Arvio Maaseutuviraston vuoden 2008 sisäisen valvonnan tilasta perustuu tilivuoden aikaisiin tarkastushavaintoihin sekä aineistoihin, jota virastossa on kerätty sisäistä henkilöstökyselyä ja EU -maksajaviraston tarkastuslausumaa varten. Lisäksi viraston johtoryhmässä keskusteltiin johdon omista riskikäsityksistä COSO-ERM -viitekehyksen pohjalta.

Maaseutuvirastossa on huolehdittu talousarvioasetuksen 69 § mukaisesti siitä, että virastossa on talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt, jotka varmistavat Maaseutuviraston talouden ja toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden, Maaseutuviraston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamisen ja Maaseutuviraston johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot viraston ja laitoksen taloudesta ja toiminnasta.

Maaseutuviraston välitettävänä olevien varojen hoito ja muille virastoille ja laitoksille annetut tehtävät, joista Maaseutuvirasto vastaa, ovat toteutuneet talousarvioasetuksen mukaisesti.

Käytössä olevat menettelyt antavat kohtuullisen varmuuden sisäisen valvonnan tilasta Maaseutuvirastossa.

Olellisimmat kehittämistarpeet Maaseutuviraston osalta ovat:

- Henkilöstöriskien minimointi niin, että viraston tehtävät voidaan hoitaa häiriöttä läpi alueellistamisvaiheen
- Viraston ydinprosessien, sisäisen työnjaon ja toimintatapojen selkeyttäminen niin, että ne tukevat entistä paremmin Maaseutuviraston ydintehtävien toimeenpanoa
- Maaseutuviraston hallinnollisten toimintaprosessien loppuunsaattaminen

8. Väärinkäytökset

Väärinkäytökset esitetään kokonaisuudessaan Mavin toimintakertomuksessa kattavan ja ymmärrettävän kuvan muodostamiseksi. MMM viittaa toimintakertomuksessaan Mavin esittämiin tietoihin.

Maatalous

Viljelijätukien takaisinperinnät ovat johtuneet erilaisista syistä. Takaisinperinnän syynä saattaa olla esimerkiksi pinta-alojen tallennusvirheiden korjaus tai hakijan aiheuttamat virheet, joita ovat valvonnoissa havaitut poikkeamat. Virheet ovat kuitenkin yleensä varsin pieniä.

Taulukossa 13. esitetään kaikki vuonna 2008 tehdyt viljelijätukien takaisinperintäpäätökset yhteensä 10.354 kappaletta yhteisarvoltaan noin 4,75 milj. euroa.

Perimättä oli vuoden 2008 lopussa yhteensä 783 saatavaa yhteisarvoltaan noin 0,48 milj. euroa EU:n osuuden ollessa noin 0,14 milj. euroa. Loppuvuodesta syntyneet saatavat saadaan kuitenkin pääsääntöisesti perittyä takaisin seuraavana vuonna maksettavista tuista.

Ns. summakarenssitapauksia (taulukko 14.), joissa tuen hakija on suljettu perinnän lisäksi ao. vuodelta ja sitä seuraavilta kahdelta vuodelta EU-tukien ulkopuolelle, oli 101 tapausta.

Taulukko 13: kaikki viljelijätukien takaisinperinnät v.2008

	1) Kaikki päätökset (sis. summakarenssitapaukset)		
	Päätöstä, kpl	Euro, yhteensä	Euro, eu-osuus
Takaisinperintäpäätökset 1.1 - 31.12.2008	10 354	4 753 247,97	1 146 699,20
Perimättä 31.12.2008	783	485 170,36	140 547,93

Taulukko 14: Kaikki viljelijätukien summakarenssitapaukset v.2008

	2) Vain summakarenssit, maksulaji = 15		
	Päätöstä, kpl	Euro, yhteensä	Euro, eu-osuus
Takaisinperintäpäätökset 1.1 - 31.12.2008	101	104 947,09	68 389,15
Perimättä 31.12.2008	85	92 359,49	58 511,97

Maaseudun kehittäminen (hanketuet)

EU-osarahoitteisissa maaseudun hanketuissa yleisimpiä takaisinperinnän syitä on ollut yksittäisen kustannuksen tukikelvottomuus (kustannus ei ole kuulunut hankkeelle, tuen saaja ole pystynyt esittämään riittävää selvitystä kustannuksen tukikelpoisuudesta) samoin kuin hankkeen yksityinen rahoitusosuus ei ole toteutunut tukipäätöksen mukaisesti. Takaisinperintää on tehty myös sillä perusteella, että tuettu toiminta on lope-

tettu tai tuetusta laitteesta on luovuttu ennen kuin viisi vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksatuksesta.

EU-osarahoitteisissa maaseudun hanketuissa takaisinperintäpäätöksiä tehtiin vuonna 2008 yhteensä 111 kappaletta. Lisäksi tehtiin kokonaan kansallisesti rahoitetussa POMO + -ohjelmassa yksi takaisinperintäpäätös. Taulukosta 15. ilmenee, miten tehdyt takaisinperintäpäätökset jakautuvat eri ohjelmiin. Edelliseen vuoteen verrattuna takaisinperintäpäätösten lukumäärä on pienentynyt ALMA-ohjelmassa johtuen ohjelman päättymisestä. Muissa ohjelmissa takaisinperintäpäätösten lukumäärä on pysynyt pääsääntöisesti ennallaan. ALMA -ohjelmassa tukien myöntäminen ja maksaminen päättyi vuonna 2006 ja EMOTR-O ohjelmissa hanketukien maksaminen päättyi vuonna 2008, mutta tukien takaisinperintää voidaan edelleen jatkaa näissä ohjelmissa.

Takaisinperintäpäätöksillä määrättiin maksettavaksi takaisin tukea yhteensä noin 0,96 milj. euroa, josta EU-osuus on yhteensä 0,37 milj. euroa. Vuonna 2008 takaisinperittäviksi määrättyistä tuista on kokonaan perityksi saatu yhteensä 67 kpl. Ohjelmissa on yhteensä perityksi saatu noin 0,22 milj. euroa, josta EU-osuus on yhteensä noin 0,11 milj. euroa. Vuoden 2008 lopussa perimättä olevan saatavan määrään on vaikuttanut osaltaan valitusviranomaisten käsittelyssä olevat tapaukset samoin kuin se, että osassa takaisinperintäpäätöksiä on määrätty tuen takaisinmaksu tapahtuvaksi vuonna 2009. Saatavien perintä jatkuu edelleen vuonna 2009.

Taulukko 15: EU-osarahoitteisten ja kansallisten maaseudun hanketukien takaisinperintäpäätökset vuonna 2008

	Ohjelmakausi 2000-2006:					
	MTR/MSR	EMOTR-O			Kansallinen	Yhteensä 2000-2006
	ALMA	Itä-Suomen tavoite 1- ohjelma	Pohjois- Suomen tavoite 1- ohjelma	Leader +	Pomo +	
Takaisinperintäpäätökset 1.1.-31.12.2008 kpl	34	20	17	39	1	111
Perittäväksi määrätty EU-osuutta, euroa	238 181,07	30 667,26	28 080,10	76 305,06	0,00	373 233,49
Perittäväksi määrätty valtion osuutta, euroa	468 349,18	28 093,47	30 364,78	60 353,18	1 616,80	588 777,41
Perittäväksi määrätty yhteensä, euroa	706 530,25	58 760,73	58 444,88	136 658,24	1 616,80	962 010,90
Perityksi saatu lkm	18	13	8	27	1	67
Perityksi saatu EU-osuutta, euroa	15 587,09	16 338,86	12 866,49	64 802,03	0,00	109 594,47
Perityksi saatu valtion osuutta, euroa	33 182,29	13 765,06	10 926,08	51 129,26	1 616,80	110 619,49
Perityksi saatu yhteensä, euroa	48 769,38	30 103,92	23 792,57	115 931,29	1 616,80	220 213,96
Perintä osittain tai kokonaan kesken 31.12.2008 kpl	16	7	9	12	0	44
Perimättä EU-osuutta, euroa	222 593,98	14 328,40	15 213,61	11 503,03	0,00	263 639,02
Perimättä valtion osuutta, euroa	435 166,89	14 328,41	19 438,70	9 223,92	0,00	478 157,92
Perimättä yhteensä, euroa	657 760,87	28 656,81	34 652,31	20 726,95	0,00	741 796,94

EU-osarahoitteisissa tai kansallisesti rahoitetuissa maaseudun hanketuissa ei ole tullut ilmi vuonna 2008 väärinkäytöksiä, jotka olisivat johtaneet rikosprosesseihin.

Markkinatuet

Markkinatuissa ei ollut rikosprosesseihin johtavia väärinkäytöksiä. EU:lle tilitettävää asiakasperintää oli vuonna 2008 yhteensä noin 15 000 euroa. Takaisinperintäpäätöksiä tehtiin 144 kpl. Pääosa takaisinperintäpäätöksistä koski koulumaitotukea. Kansallista perintää (mm. todistuksiin liittyvät vakuusmenetykset) oli yhteensä 85 000 euroa.

Sääntöjenvastaisuusraportointi

Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) on raportoitu neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1848/2006 mukaisia 10 000 euroa tai sitä suurempia (yhteisön osuudet) uusia sääntöjenvastaisuustapauksia vuonna 2008 yhteensä 8 kpl. Näistä viljelijätukia koskevia tapauksia on ollut yhteensä 4 kpl ja maaseudun kehittämistukiin liittyviä tapauksia 4 kpl. Näissä sääntöjenvastaisuuksissa EU:n tukiosuus on ollut yhteensä 265 615 euroa, Sääntöjenvastaisuudet on havaittu maksatuksen jälkeen, joten kyseinen summa on kokonaisuudessaan määrätty takaisinperittäväksi.

Vuoden 2008 aikana ei ole tehty yhtään asetuksen (EY) N:o 1848/2006 artikla 5 mukaisia muutosilmoituksia OLAF:lle jo aiemmin ilmoitettuihin tapauksiin, koska OLAF on vuoden 2008 aikana uudistanut sääntöjenvastaisuuksien ilmoittamisessa käytettävää tietojärjestelmää. OLAF ei ole vielä saanut aiemmin ilmoitettuja tapauksia siirretty uuteen järjestelmään, jotta niihin pystyttäisiin tekemään muutoksia.

OLAF:lle on vuonna 2008 raportoitu myös neuvoston asetuksen (EY) N:o 1681/94 mukaisia yli 10 000 euron (yhteisön osuudet) uusia sääntöjenvastaisuustapauksia (EMOTR-O) vuoden 2008 aikana yhteensä 3 kpl. Näissä tapauksissa sääntöjenvastaisuuden mukainen EU:n tukiosuuden arvo oli yhteensä 97 171 euroa, josta maksatuksen jälkeen on havaittu ja siten takaisinperittäväksi määrätty yhteensä 3 075 euroa.

Asetuksen (EY) N:o 1681/94 artiklan 5 mukaisia muutosilmoituksia koskien OLAF:lle jo aiemmin ilmoitettuihin tapauksiin on vuoden 2008 aikana tehty yhteensä 5 kpl.

8. Allekirjoitus

Hyväksytään Maaseutuviraston toimintakertomus vuodelta 2008.

Helsingissä 11.päivänä maaliskuuta 2009

Ylijohtaja Leena Tenhola

Controller Miia Kiviluoto

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän toimintakertomuksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 2009

Liite 1. Mavin tulossopimus 2008 - tavoitteiden toteutuminen

TAVOITE	Toteutunut 2008	HUOMIOITA	ARVO- SANA
VIRASTON YHTEISET Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet:			
1. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2007–2013 osalta Mavi vuonna 2008:	Toteutunut	Ohjeet & lomakkeet toimitettu annetussa aikataulussa	
i) käynnistää ympäristötuen ei-tuotannollisten investointien tukijärjestelmän, eläinten hyvinvointituen toimenpiteet ja uudet ympäristötuen erityistukien toimenpiteet.	Toteutunut	V.2008 uudet haettavaksi tulleet tuet käynnistettiin suunniteltujen aikataulujen mukaisesti. V.2008 ei vielä tehty päätöksiä ei-tuotannollisten investointitukien myöntämisestä	4
ii) käynnistää yritystukien myönnön huhtikuun alussa.	Toteutunut	Yritystukien myöntö käynnistyi huhtikuussa. TE-keskukset tehneet 1839 myöntöpäätöstä (tavoite 2000 päätöstä / 12kk)	4
iii) valmistelee ohjelman seuranta- ja raportointijärjestelmät siten, että toimenpiteiden tuotos-, tulos- ja vaikuttavuustietojen perusteella ohjelmasta voidaan tiedottaa, ohjelmaa ja sen toimenpiteitä voidaan arvioida ja edelleen kehittää.	Osittain valmis	Perusraportit toteutettu. Tietovarastoprojekti kesken	3
iv) järjestää ohjausta ja koulutusta siten, että tavoitteet ohjelmakaudella 2007–2013 voidaan saavuttaa.	Toteutunut	Koulutukset järjestetty.	4
2. Edistää viraston käytettävissä olevin keinoin erityisesti bioenergian tuotannon ja käytön laajentumista ja tehostamista.	Toteutunut	Osallistuttu ministeriön työryhmiin	
3.i) Käynnistää maatalouden uuden rakennetukijärjestelmän toteutuksen siten, että yksi rakennetuen hakukierros voidaan toteuttaa syksyllä.	Toteutunut	Haku- ja päätöskaavat valmisteltu, ohjeet ja tarkistuslistat laadittu; Kertomusmallit ja valvontaohjeet laadittu; Lomakkeet laadittu	
ii)Varaudutaan uusien investointihakemusten vastaanottamisen osalta ylimenokauteen, mikäli kaikki käytettävissä olevat varat pääteään käyttää ennen vuoden 2007 loppua tulleiden aloitus- ja investointitukihakemusten sekä vuonna 2008 tulevien aloitustukihakemusten rahoittamiseen.	Toteutunut	Määrärahat riittivät koko v.2008 toimintaan. Varautuminen osoittautui tarpeettomaksi.	-

<p>9. i) Viraston toimintatapoja ja johtamista kehitetään toimimaan hajautetussa mobiilihallinnossa häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi, kun viraston tehtävät alueellistuvat asteittain Seinäjoelle.</p> <p>ii) Virasto toteuttaa alueellistamissuunnitelmaa ja tukee henkilöstöä vaativassa muutostilanteessa alueellistamissuunnitelmassa esitetyillä toimilla ja esimiestoimintaa kehittäen. Tavoitteena on, että vuoden loppuun mennessä noin 20 henkilön toimipiste on siirtynyt Seinäjoelle.</p>	Toteutunut	<p>Mobiilivirastohanke käynnistetty 4/2008, suunnitelmat valmiina 12/2008.; Virastossa laajasti käytössä videoneuvottelut.</p> <p>12/2008: Seinäjoen toimipisteessä 27 henkilöä; Asetettu Lakeus-projekti tukemaan alueellistamista, alueellistamissuunnitelman mukaiset tukitoimenpiteet toteutettu.</p>	5
<p>10. Toimintaa kehitetään pitäen periaatteena hyvää hallintotapaa ja palvelulähtöisyyttä.</p> <p>i) Asiakaspalvelua kehitetään uusimalla hakuoppaita mm. hakemistoa selkeyttämällä ja muutosten merkitsemisellä, ja lomakkeita yksinkertaistamalla.</p> <p>ii) Hakuoppaiden ulkoasua uusitaan käyttäjäystävällisemmäksi.</p> <p>iii) Mavin asiakaspalautejärjestelmiä kehitetään toimintaa tukeviksi.</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Toteutunut</p> <p>Jatketaan v.2009.</p>	<p>Hakuoppaan rakenne uudistettu, erillisoppaiden tekstit poistettiin hakuoppaasta, täytöhojeseen lisättiin muistilista, lomakkeisiin tehtiin pääosin vain selkeytyksiä. Otettu huomioon asiakkaille suunnatun kyselyn palaute siiltä osin kuin mahdollista.</p>	4
<p>11. Sähköisen asioinnin edistämiseksi kehitetään prosesseja maa- ja metsätalousministeriön ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Sähköisen asioinnin kehittämisen hankkeessa on tarkoituksena luoda järjestelmä, joka mahdollistaa viljelijöiden pinta-aratukien sähköisen haun. Tavoitteena on parantaa hallinnon palvelua viljelijöille ja tehostaa hallinnon toimintaa nopeuttamalla tallennusprosessia ja keventämällä kuntien työmäärää tukien tallennusvaiheessa. Mavi kehittää sähköistä asiointia hankkeeseen annettavien määrärahojen puitteissa.</p>	Toteutunut	<p>Pilottiprojekti toteutettu: tavoitteena 50 viljelijää palauttaa lomakkeen sähköisesti, tulos 256 tilaa / 1008 lomaketta.; Pilotin kokemusten pohjalta käynnistetty sähköisen asioinnin prosessien kehittäminen.</p>	5
<p>12. Luodaan yhdessä ministeriön maatalousosaston kanssa menettelyt, joilla saadaan luotettavia tietoja muutosten vaikutuksista toimintaan ja resursseihin muuttuvien tehtävien suunnitteluvaiheessa.</p>	Toteutunut, jatkuu	Osallistuttu yhteistyöpalaveriin. Kehittäminen jatkuu	4

13. Luodaan ohjausmenettelyt uudelleen organisoitujen TE-keskusten ohjaamiseen yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.	Kesken, TEK uudistus siirtyi v.2009 alkuun	Osallistuttu TE-keskusohjausta suunnitteleviin työryhmiin	3
14. Maaseudun kehittämisohjelmien 2000–2006 sulkeminen hoidetaan asetetuissa aikatauluissa.	Toteutunut	Suomen aloitteesta rakennerahasto-ohjelmien tukikelpoisuus aika pidennettiin 30.6.2009 asti. Vuonna 2008 valmistelut etenivät suunnitellulla tavalla. Sulkemistyön loppu ajoittuu vuodelle 2009.	3
15. Tietojärjestelmiä kehitetään systemaattisesti muuttuvia järjestelmiä ja EU:n maksajavirastolle asetettuja vaatimuksia vastaavasti.	Toteutunut	Valmis v.2008 osalta. Työtä jatketaan v.2009.; osallistuttu META-yhteistyöhön; osallistuttu arkkitehtuuriyhteistyöhön.	4
16. Metsälainsäädäntöön liittyvien tehtävien hoito vakiinnutetaan ja luodaan toimivat neuvottelu- ja raportointimenettelyt MMM:n metsäosaston kanssa.	Toteutunut	Tehtävien määrittelyä ja peruskartoitusta tehty, tietojärjestelmien / perintäalustojen kehittäminen perintätyön toteuttamiseksi	4
17. Selvitetään rakentamisasioiden hallinnon järjestämistä yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa.	Kesken	Selvitystyötä tehty. Maville v.2009 uusi virka rakentamisasioiden hoitoon.	3
Muut tavoitteet:			
18. Laskentajärjestelmän kehittämisen yhteydessä viraston ydintoimintaa kuvaavia suoritteiden ja mittareiden määrittely aloitetaan vuonna 2008, ja työtä jatketaan v. 2009.	Toteutunut	Suoritteiden ja mittareiden määrittelyä aloitettu syksyllä 2008 osana Mavin strategia-työtä sekä osana toimintolaskentajärjestelmä-projektia. Työtä jatketaan vuonna 2009.	2
19. Laatujärjestelmän käyttöönotto ja tietoturvajärjestelmien sertifiointi aloitetaan vuonna 2008.	Toteutunut osin	Laatujärjestelyn kehittäminen ja käyttöönotto siirtyy vuosille 2009 - 2010. Tietoturvajärjestelmien sertifiointi on aloitettu.	2 3
20. Virastossa toteutetaan vuosittain ydintoimintojen riskinarviointia ja tehdään jatkuvuus-suunnitelmat.	Toteutunut	Riskinarviointia tehty; jatkuvuus-suunnitelmat tarkastettu ja päivitetty	3
21. Työtyytyväisyyttä mitataan vuosittain henkilöstöbarometrillä. Työtyytyväisyysindeksi pyritään säilyttämään vähintään nykyisellä tasolla. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan myös yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.	Toteutunut	kysely toteutettu 12/08,- työtyytyväisyysindeksi 3,2 (2007 3,21), useita toimenpiteitä toteutettu	5

<p>22. Mavin palkkausjärjestelmän valmistelu aloitetaan tammikuussa 2008 ja se on tarkoitus saattaa loppuun vuoden 2008 aikana.</p>	Toteutunut	Tarkentava VES/TES valmistui 12/08 ((viivästymisen syy; yleinen neuvottelutilanne); Palkkausjärjestelmän jalkauttaminen toteutetaan v.2009 alussa.	5
<p>23. Mavin TTS:aan sisällytetyn tuottavuussuunnitelman pohjalta laaditaan tuottavuusohjelma. Mavi varautuu sopeuttamaan toimintansa hyväksytyyn tuottavuusohjelman puitteisiin. Tuottavuusohjelmaa tullaan seuraamaan ja kehittämään edelleen siten, että maksajavirastotoiminnot eivät vaarannu.</p>	Toteutunut	Tuottavuusohjelman tavoite saavutettu	5
<p>24. Peltolohkorekisterin päivityksen laatua parannetaan osana valvonnan kehittämishanketta, jolla pyritään tehostamaan maataloustukien valvontaa sekä täyttämään komission vaatimukset peltolohkorekisterin ajantasaisuuden osalta. Kehittäminen edellyttää, että järjestelmän kehittämiseen saadaan riittävät resurssit.</p>	Toteutunut osin	GIS-työvälineiden kehittämisen IT-projekti jatkuu vielä v.2009 (viivästynyt toimitusvaikeuksien johdosta).	2,5
<p>25. Maksatusjärjestelmän uudistusprojekti kehittää tukimaksatukseen uuden tukien maksuliikennettä ja tukimaksujen raportointitietoja käsittelevän järjestelmän. Tavoitteena on luoda komission tietoturva- ja raportointivaatimukset täyttävä järjestelmä, jolla voidaan tehokkaasti hoitaa oikeellinen tukien maksatus ja perintä prosessi käyttäen apuna määrärahaseurantaa. Maksatusjärjestelmän uudistusprojekti toteutetaan, mikäli tarvittavat lisämäärärahat saadaan v.2008 lisätalousarviossa.</p>	Toteutunut	Saatavien seuranta ja raportointi -projektiä varten saatiin tarvittava rahoitus ja kehittämisprojekti aloitettiin vuoden 2008 alkupuoliskolla. Projekti jatkuu vuonna 2009, käyttöönotto 10/2009.	4
<p>26. Hanke 2007- tietojärjestelmien kehittäminen saatetaan loppuun.</p>	Kesken	Säädösmuutoksista johtuen kehittäminen jatkuu tulevina vuosina	3
<p>27. Vuonna 2008 kehitetään tietovarastoinnin hyväksikäyttöä uuden hankejärjestelmän raportointitarpeita täyttävää tietovarastoa. Hanke tietovarasto muodostaa arkkitehtuurisen pohjan tuleville muille tietovarastoratkaisuille.</p>	Toteutunut osin	Vuonna 2008 aloitettiin Mavin tietovarastoinnin kehittäminen toteuttamalla Indikaattori-DW-projekti. Vuonna 2009 jatketaan kehittämällä tietovarastokokonaisuutta, johon kuuluvat lisäksi Hanke-dw, Tukisovellus-dw, Sara-dw.	3
<p>28. Lupanet-hankkeen avulla mahdollistetaan vienti- ja tuontitodistusten sähköinen käsittely ja tiedonsiirto Mavin ja tullin välillä.</p>	Toteutunut	Projekti käynnistynyt. Edennyt aikataulussa, tilanne 1/2009	4